



SENASTE NYTT Nr 59-2017

Granskning av styrning och uppföljning inom ramen för stadens beställar-utförarmodell

Granskningens inriktning

EY har på uppdrag av stadens förtroendevalda revisorer genomfört en granskning i syfte att bedöma om nämnder och styrelser tillämpar en ändamålsenlig styrning och uppföljning inom ramen för stadens beställar-utförar organisation.

Granskningen baseras på intervjuer och dokumentstudier. Granskningen omfattar på ett övergripande plan kommunstyrelsen och samtliga beställande nämnder och utförande styrelser.

lakttagelser och slutsatser

Västerås stad är sedan 1990-talet delvis organiserad i en så kallad beställar-utförarmodell. Det finns styrelser som bedriver verksamhet på uppdrag av beställarnämnder

Den sammanvägda bedömningen är att beställarnämnder och utförande styrelser inte fullt ut tillämpar en ändamålsenlig styrning och uppföljning inom ramen för stadens beställar-utförarorganisation.

Kommunfullmäktige beslutar om särskilda direktiv för utförande styrelser. De vid granskningen gällande direktiven är antagna under åren 2008-2010 och inaktuella utifrån stadens nuvarande organisation. Under 2017 har nya direktiv för två utförande styrelser arbetats fram och beslutats av fullmäktige att gälla från den 1 januari 2018. Ytterligare direktiv är under framtagande. Det finns inte motsvarande styrdokument avseende beställande nämnder.

Det är av vikt att styrande dokument hålls uppdaterade. Kommunstyrelsen ansvarar för beredning av sådana ärenden till fullmäktige.

De beställande nämndernas förvaltningar medverkade inte i framtagandet av direktiven. Det är viktigt att involvera alla parter för att förankra och få helhetssyn.

Det görs ingen löpande uppföljning av hur beställar-utförarmodellen fungerar eller vilka helhetseffekter den leder till. Utvecklingsarbete pågår vad gäller att bättre ta till vara utförarnas erfarenheter i planeringsprocessen.

Det är av vikt att tillse att rationaliseringskrav inte per automatik överförs från beställare till utförare samt att konsekvensanalyser görs som inbegriper samtliga berörda nämnder och styrelser.

En beställar-utförarmodell ställer stora krav på beställarens kompetens och kapacitet när det gäller reglering (förmåga att i kontrakt formulera krav på utföraren) och uppföljning (förmåga att kontrollera omfattning och kvalitet på utfört arbete). Det framkommer av granskningen att förutsättningarna att agera beställare skiljer sig åt mellan beställarnämnderna och det är viktigt att säkerställa att det finns tillräcklig kompetens och kapacitet hos samtliga beställare.

Överlag är det av vikt att säkerställa utbildning och dialog kring roller och uppdrag. Det finns inte fullt ut samsyn om vilken dialog som kan föras mellan beställare och utförare. Det finns vidare brister vad gäller helhetsperspektiv. Beslut och konsekvensanalyser om konkurrensutsättning och egenregins storlek och inriktning genomförs och fattas av beställarnämnderna och det finns risk för suboptimering.



SENASTE NYTT Nr 59-2017

Granskning av styrning och uppföljning inom ramen för stadens beställar-utförarmodell

Rekommendationer

Vi ger kommunstyrelsen följande rekommendationer i det fortsatta arbetet:

- ▶ Tillse att styrdokument, såsom direktiv för utförande styrelser, är uppdaterade och i överensstämmelse med stadens organisation.
- ▶ Verka för ökad samordning och helhetssyn utifrån stadens bästa.
- ▶ Överväga om frågan om egen-regins omfattning och inriktning är av sådan principiell art att den bör beredas på ett stadsövergripande plan.
- ▶ Säkerställa att utbildningsinsatser sker och att kontinuerlig dialog förs kring roller och uppdrag så att samsyn råder.

Vi rekommenderar beställande nämnder och utförande styrelser att:

- ▶ Säkerställa att risk- och konsekvensanalyser görs ur ett helhetsperspektiv.
- ▶ Utöka dialogen mellan beställare och utförare och överväga att införa presidiummöten mellan beställande nämnder och utförande styrelser.

Revisionen har överlämnat revisionsrapporten till kommunfullmäktige.
Rapporten är publicerad på stadens hemsida www.vasteras.se.

För ytterligare information, kontakta revisionens ordförande Ulf Höglund tfn: 0705-19 14 00
eller revisionssekreterare Annette Björnsson tfn: 021-39 29 21